

נימוקי התנגדות הממונה על התחרות למיזוג שבין יפעת מחקרי מדיה מתקדמים בע"מ ובאזילה בע"מ

הונחו בפניי הודעות מיזוג מטעם יפעת מחקרי מדיה מתקדמים בע"מ (להלן **יפעת**) ובאזילה בע"מ (יפעת ובאזילה ביחד להלן **המתמזגות**) בגין עסקה שבמסגרתה תרכוש יפעת את מלוא מניותיה של באזילה (להלן **עסקת המיזוג**).

המתמזגות עוסקות, בין היתר, בניטור השיח ברשת (להלן **ניטור**) ומחקר מידע תקשורתי ברשת האינטרנט ובמדיה החברתית המבוסס על הניטור (להלן **מחקר**). המיזוג הוא מיזוג אופקי למונופולין, מאחר שהוצאת עסקת המיזוג אל הפועל הייתה מביאה לכך שהמתמזגות היו מרכזות בידיהן נתחי שוק העולים על מחצית בשני שווקים: שוק הניטור ושוק המחקר מבוסס ניטור ברשת. מבדיקת רשות התחרות (להלן גם **הרשות**) עולה שהמיזוג מקים חשש סביר לפגיעה משמעותית בתחרות ובציבור והוא צפוי להקנות לחברה הממוזגת יכולת להפעיל כוח שוק חד צדדי.

משכך, בהתאם לסמכותי לפי סעיף 21 לחוק התחרות הכלכלית, תשמ"ח-1988 (להלן **החוק**), ולאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ומיזוגים, הודעתי למתמזגות ביום 22 בנובמבר 2021 על החלטתי להתנגד למיזוג. להלן יפורטו הטעמים המרכזיים לכך.

א. המתמזגות והעסקה

יפעת היא חברה פרטית בבעלות מלאה בשרשור של משפחת בגס,¹ אשר עוסקת בניטור ומחקר מידע תקשורתי עבור חברות וארגונים במגזרים העסקי והממשלתי. יפעת היא חלק מקבוצת חברות העוסקות במידע עסקי ובכלל זה במחקר ועיבוד מידע תקשורתי ועסקי, וביניהן: יפעת

¹ מר קרלוס בגס (52%); מר גבריאל בגס (24%); ומר אבי בגס (24%).

ויגו בע"מ (להלן ויגו) העוסקת בניטור ומחקר תוכן גולשים ברשת האינטרנט ופאנל ויו בע"מ העוסקת באיסוף מידע באמצעות סקרים אינטרנטיים.

אחת החברות בקבוצה היא יפעת המרכז למידע תקשורתי בע"מ אשר עוסקת באיסוף מידע תקשורתי עבור לקוחותיה מגופי התקשורת המסורתיים בישראל (כגון עיתונות כתובה ושידורי טלוויזיה ורדיו). לעמדת המתמזגות חברה זאת היא בעלת מונופולין בתחומה, ובשל כך הוגשו (למען הזהירות) הודעות המיזוג.²

באזילה היא חברה פרטית בבעלות מר ירון מור יוסף (56.6%) ומשקיעים נוספים בעלי שיעורי החזקות נמוכים, העוסקת בניטור ומחקר של מידע מרשת האינטרנט.

במסגרת עסקת המיזוג ביקשה יפעת לרכוש את פעילותה של באזילה, ובכלל זה עובדים, לקוחות, מוניטין ותוכנה.

ב. רקע לעסקת המיזוג

בשנת 2012 הגישו המתמזגות הודעות מיזוג לאחר שחתמו על עסקת מיזוג הדומה לזאת שבאן. הבדיקה שנערכה אז ברשות התחרות העלתה שהמיזוג מעלה חשש סביר לפגיעה משמעותית בתחרות ובציבור ובהתאם הודיע הממונה על התחרות דאז כי בכוונתו להתנגד למיזוג, בעקבות זאת החליטו המתמזגות למשוך את הודעות המיזוג.

אז כמו היום – ואף ביתר שאת נוכח האמרת נתחי השוק של המתמזגות, בכל אחד מהשווקים הרלוונטיים בחלוף השנים – המיזוג מעלה חשש סביר לפגיעה משמעותית בתחרות ובציבור, כפי שיוצג להלן.

ג. השירותים הרלוונטיים

² גם הממונה גרסה בעבר כי ליפעת מעמד דומיננטי בתחומה, ראו החלטה בדבר אי מתן פטור מאישור הסדר כובל להסדר שבין יפעת המרכז למידע תקשורתי בע"מ ובין סיקור מחקרי תקשורת בע"מ (29.9.2009) **רשות התחרות** 7850.

לפנינו מיזוג אופקי העוסק בתחומי ניטור ומחקר מידע תקשורתי ברשת האינטרנט, כגון ברשתות חברתיות, אתרי חדשות, בלוגים, פורומים ועוד.

חברות עסקיות וגופים ציבוריים המעוניינים לעקוב באופן שוטף אחר השיח עליהם ברשת האינטרנט, מתקשרים לצורך כך עם חברות המנטרות וחוקרות את המידע ברשת (להלן **חברות הניטור והמחקר**).

שירות הניטור ברשת

שירות הניטור מספק מידע ללקוחות על מספר אזכורים ברשת האינטרנט של מילות מפתח שבחרו הלקוחות, מגמות האזכורים, מאפייני האוכלוסייה שבאזכורים ועוד.

בשלב הניטור חברות הניטור והמחקר אוספות מידע הרלוונטי ללקוחות בהתאם להזמנתם. הניטור מתבצע בשני אופנים מרכזיים: באמצעות תוכנות המכונות זחלן (Crawler) אשר סורקות את אתרי האינטרנט אוטומטית לפי מילות מפתח שהוגדרו וטויבו לאורך זמן; ובאמצעות ממשק תכנות יישומים (API) שחלק מאתרי האינטרנט מציעים ובאמצעותו ניתן לערוך את החיפוש בהן.

תוצאות הניטור מתקבלות אצל הלקוחות בתקופות זמן מוגדרות (כגון פעמיים ביום, פעם בשבוע וכו') ובהתאם לאופן הקבלה שנבחר (דחיפה (Push), דוחות תקופתיים וכו').

לאורך השנים פחת היקף המידע שניתן לנטר ברשת האינטרנט ממספר סיבות, וביניהן: הגבלה שהטילו רשתות חברתיות שונות על ניטור בקבוצות סגורות ברשת; הגבלה שקבעו אתרים שונים על תדירות הסריקות בהם על מנת שלא להעמיס על שרתיהם; וגביית תשלום בחלק מן האתרים שתרמה גם היא לצמצום נפח הניטור.

שירות המחקר המבוסס על ניטור ברשת

בשלב שלאחר ניטור המידע ברשת, חברות המעוניינות בכך יכולות להזמין דוחות מחקר עם ניתוח של המידע שעלה בניטור ברשת. חברת ניטור ומחקר עורכת את המחקר בהתבסס על המידע שהיא ניטרה. חברות הניטור והמחקר מעבדות וחוקרות אותו לפי נושאים – כך לדוגמה מחקרי תפיסה הבודקים אם הלקוח הוזכר בהקשר חיובי או שלילי (סנטימנט); מחקרי שוק בתחום התנהגות הצרכנים וקבלת החלטות קנייה של מוצר; זהות הצרכנים הרוכשים; אפיון הצרכים של הלקוחות ועוד. נעשה קידוד של המידע ומתקבלים ממצאים ומסקנות. המחקרים

ברובם מתבצעים על ידי אנליסטים, חלק קטן מהם מתבצע חלקית באמצעות תוכנות מחשב (Artificial intelligence).

ד. הגדרת השווקים הרלוונטיים

כפי שיוצג כעת, בדיקת רשות התחרות העלתה כי קיימים שני שווקים נפרדים: שוק אחד עבור לקוחות הרוכשים שירותי ניטור שיח ברשת ושוק נוסף ללקוחות הצורכים הן שירותי ניטור והן שירותי מחקר המבוסס על ניטור השיח ברשת. המתמזגות הן שחקניות משמעותיות בשני השווקים. בין יתר הטענות שהעלו המתמזגות בפניי ביחס להגדרת השוק נטען כי מדובר בשוק אחד של מחקר המבוסס על ניטור השיח ברשת. יובהר כי גם אם נניח כי מדובר רק בשוק זה אין בכך כדי לשנות את הניתוח התחרותי ואת מסקנתי כי יש להתנגד למיזוג.

תהליך הניטור מתבצע כאמור באמצעות סריקה אוטומטית של רשת האינטרנט לאחר הגדרת מילות מפתח (בין באמצעות זחלן ובין באמצעות API). תהליך המחקר, לעומת זאת, כולל את ניטור השיח ברשת ובנוסף את תהליך המחקר המתבצע ברובו על ידי גורם אנושי שחוקר את המידע שנוטר, מגיע לממצאים ומסיק מסקנות.

חלק גדול מחברות הניטור והמחקר – ובכללן המתמזגות – מאפשרות ללקוחות שרוצים בכך לרכוש שירותי ניטור בלבד ללא מחקר. לקוחות המעוניינים בכך יכולים להתקשר עם חברות הניטור והמחקר על מנת להפיק את תוצרי הניטור בלבד, ולערוך בהם שימוש כמיטב הבנתם. כמו כן, עבור אותם לקוחות הצורכים גם שירותי מחקר מבוסס ניטור, שירות הניטור ניתן לרוב באופן שוטף תמורת תשלום דמי מנוי קבועים, בעוד ששירות המחקר בהתבסס על המידע שנוטר ניתן פעמים רבות אד-הוק לפי צרכי הלקוחות ומתומחר לפי היקף העבודה הנדרשת. מנתוני החברות ובשיחות עם לקוחות ומתחרים בענף עלה כי רק חלק קטן מן הלקוחות צורכים באופן שוטף שירותי ניטור ושירותי מחקר מבוסס ניטור, ומשלמים עליהם יחד. כלומר, עבור רוב הלקוחות עליית מחיר במחקר מבוסס ניטור לא תביא לשינוי בשימוש בשירותי הניטור עצמם ולכן יש לראות בשירותי הניטור כשוק נפרד.

אם כן, נמצא כי ניתן לרכוש ניטור בנפרד ולקוחות רבים אכן משתמשים בחלופה זו, וכי מבנה התשלום של השירותים שונה. בהתאם, יש לראות בשווקים כנפרדים – שוק הניטור הכולל את

איסוף המידע ושוק המחקר מבוסס ניטור הכולל את איסוף המידע, עיבוד המידע שנוטר, הגעה לממצאים והסקת מסקנות (להלן **שוק המחקר מבוסס ניטור ברשת**).

מחקר "מסורתי" אינו תחליפי למחקר שיח שנערך על תוכן שנוטר ברשת

מחקר שיח נערך על תוכן שנוטר ברשת האינטרנט ומבוסס על שיח ברשת האינטרנט ובמדיה החברתית. מחקר "מסורתי" לעומת זאת מבוסס על קבוצות מיקוד, סקרים, פאנלים אינטרנטיים וכד'. בעיני הלקוחות מחקר "מסורתי" אינו תחליף קרוב למחקר שיח ברשת, וזאת ממספר סיבות: מחקר שיח ברשת מתבסס על שיתוף מרצון של אנשים שלא במסגרת השתתפות במחקר, לעומת מחקר "מסורתי" המתבסס על מדגם מייצג סטטיסטית של האוכלוסייה שמעוניינים לבחון; שיח ברשת הוא שיח מגיב המשקף את הלכי הרוח והתפיסות של הצרכנים בזמן אמת ובאופן מקיף על ידי ניטור הרשת, כך הוא גם מאפשר להתמודד עם משברים בשלביהם המוקדמים. לעומת זאת, מחקר "מסורתי" שאינו מנוטר מבוסס על יוזמה של הלקוח שמבקש לקבל תשובות בתגובה לשאלות שמנוסחות ומתוכננות מראש תוך אפשרות לשאלות המשך; במישור העלות – ניטור ומחקר מבוססי רשת זולים משמעותית מאלה הנעשים באמצעות תוכן "מסורתי"; עוד נמצא שעבור חלק מן הלקוחות השירותים יכולים להיות משלימים, ובהתאם הם צורכים את שניהם; לבסוף, במסגרת בדיקת המיזוג נערכו שיחות רבות עם גורמים שונים בתחום, על פי רוב עמדתם הייתה כי מדובר בשירותים שונים.

אם כן, בדיקת הרשות העלתה כי מחקר "מסורתי" אינו מרסן ואינו תחליפי למחקר שיח ברשת.

כלים נוספים הזמינים ברשת האינטרנט אינם תחליפיים לניטור באמצעות חברות ניטור ומחקר

המתמזגות הציגו בפניי רשימה של כלי ניטור אינטרנטיים שלטענתן יכולים לשמש את הלקוחות לצורך קבלת שירותי ניטור. כמו כן טענו המתמזגות כי ניתן לפתח עצמאית תוכנות ניטור באמצעות קטעי קוד פתוח המפורסמים ברשת האינטרנט, או באמצעות שכירת מתכנת. אין בידי לקבל טענות אלה. בדיקת רשות התחרות העלתה כי הלקוחות תופסים את הניטור כמוצר טכנולוגי ומקצועי הדורש ניסיון של חברה המתמחה בכך ומתכנת שמועסק דרך קבע. חלק מן החברות הרוכשות שירותי ניטור רואות בתוצרי חברות הניטור והמחקר כמעין "תעודת ביטוח" שכל המידע הרלוונטי להן הובא בפניהן (בכפוף למגבלות הפרטיות) ובכך מפחיתות סיכון. לטענת הלקוחות, ניטור הנעשה באמצעות העובדים שלהם בכלים חנימיים או באמצעות

מתכננים עצמאיים אינו מספק את הוודאות הנדרשת ביחס לכמות ואיכות המידע הרלוונטי המצוי בידיהם.

משכך לא מצאתי מקום לכלול בהגדרת שוק הניטור כלים הזמינים ברשת האינטרנט.

ה. השחקנים הפועלים בשווקים והחששות שהמיזוג מעלה

בדיקת רשות התחרות העלתה שלצד המתמזגות פועלות עוד ארבע חברות בשווקי הניטור והמחקר של שיח ברשת. חברה אחת מבין הארבע מתמחה במתן שירות לרשויות מקומיות וקיימת חפיפה חלקית בלבד בפעילות בינה לבין שאר השחקנים. למען הזהירות בחינת ההשפעה התחרותית הפוטנציאלית של המיזוג נערכה תחת הנחה כי גם חברה זו מצויה בשווקים בהם פעילות המתמזגות, דבר המקל עם המתמזגות. שלוש מתוך ארבע החברות הנוספות הן בעלות נתחי שוק נמוכים משמעותית הן בניטור והן במחקר. נתחי השוק של חלק מהשלוש עלו באופן זניח לאורך השנים וחלקן חוו ירידה בנתחי השוק, כך שאין מגמה ברורה של מעבר של לקוחות מהמתמזגות אל המתחרים.

בדיקת נתחי השוק העלתה כי לשתי המתמזגות נתחי שוק משמעותיים בשני השווקים אף טרם המיזוג. עוד העלתה הבחינה כי חלקה של החברה הממוזגת במונחים כספיים בתחום הניטור יעמוד על מעל למחצית ואילו בתחום המחקר יעמוד חלקה על מעל ל-70 אחוזים.

המתמזגות טענו בפניי כאמור כי אין שווקים נפרדים וכי יש לראות בניטור ובמחקר שוק אחד. כפי שהוצג לעיל, בדיקת הרשות העלתה כי קיים שוק מובחן לשירותי ניטור בלבד בנוסף לשוק מובחן למחקר מבוסס ניטור ברשת. לצד זאת, וכפי שכבר הובהר לעיל, החששות התחרותיים עולים מן המיזוג בין אם מתייחסים להגדרת שוק הכוללת את כלל הניטור והמחקר ביחד ובין אם מתייחסים לכל אחד כשוק נפרד.

אם נתבונן על שני השווקים כשוק אחד – נתח השוק המצרפי של החברה הממוזגת בניטור ובמחקר יחדיו יעמוד על למעלה מ-65 אחוזים; גם בדיקת נתח השוק של החברה הממוזגת לפי מספר הלקוחות העלתה כי הוא יעמוד על שיעור דומה של כ-65 אחוזים.

ממצאי הבדיקה מעלים שכתוצאה מהמיזוג תהפוך החברה הממוזגת לבעלת נתח שוק משמעותי בתחומי הניטור והמחקר מבוסס ניטור שיח ברשת. בהיבט הניתוח הסטטי, מדובר על מיזוג של שני מתחרים משמעותיים לישות אחת, שחלקה בכל אחד מן השווקים יעלה על מחצית. ההנחה המבוססת היטב היא שמיזוג למונופולין כגון זה מקים הנחה מוקדמת בדבר חשש סביר לפגיעה בתחרות.³ בנוסף, בדיקת הרשות העלתה שיכולת ההתרחבות של השחקנים הקיימים בשני השווקים ובמיוחד בשוק המחקר מבוסס ניטור היא מוגבלת, בשל הצורך בצבר לקוחות שזקוקים לשירותי מחקר שיצדיק העסקת עובדים נוספים. משכך, המיזוג מקים כוח שוק משמעותי בידי החברה הממוזגת.

זאת ועוד, בימים אלה נערך מכרז ממשלתי לאספקה, בין היתר, של השירותים אותם מציעות המתמזגות.⁴ מדובר במכרז מסגרת לתקופה של 12 חודשים עם מספר אופציות הארכה, על מגוון שירותים, וביניהם גם שירותי ניטור מידע ברשת האינטרנט ושירותי מחקר מבוסס ניטור, שסופו ברשימה של ספקים שעברו את תנאי המכרז. ספקים שברשימה יוכלו לספק למשרדי הממשלה השונים את כל או חלק מן השירותים (ובכלל זאת שירותי ניטור מידע ברשת האינטרנט או שירותי מחקר מבוסס ניטור, או שניהם) בהתאם לתיחור שיבוצע בין הספקים השונים שיעברו את מכרז המסגרת, עבור כל משרד ממשלתי בהתאם לצרכים הפרטניים שלו.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

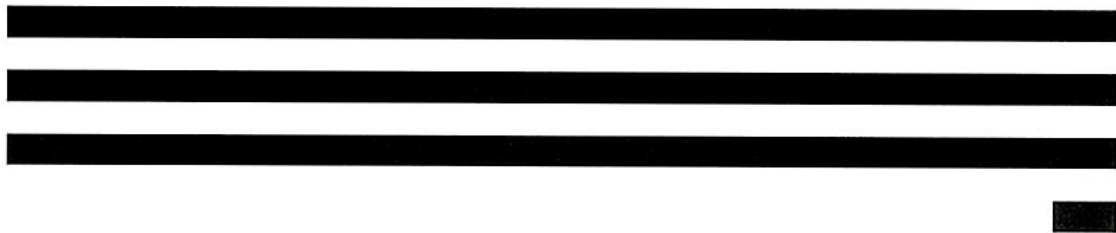
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

³ ראו נימוקי התנגדות הממונה על הגבלים עסקיים למיזוג בין אי אונליין קפיטל (אי או סי) בע"מ לבין קו מנחה שירותי מידע ותקשורת בע"מ וקו מנחה – לט מי נו טכנולוגיה בע"מ, 2010 רשות התחרות 5001609; וכן נימוקי הממונה על הגבלים עסקיים להתנגדות למיזוג בין לגין אריזות מזון בע"מ לבין קניאל תעשיות אריזה בע"מ וקניאל אריזות משקה בע"מ, 2011 רשות התחרות 5001709.

⁴ מכרז מרכזי לאספקת שירותי ניטור וניתוח מידע פומבי ברשת האינטרנט עבור משרדי הממשלה, תאריך פרסום: 15.3.2021 מס' פרסום: 4000527812, 4000527812, www.mr.gov.il/ilgstorefront/he/p/4000527812.

1. ניתוח דינמי

על מנת שיהיה בכוחו של ניתוח דינמי להפיג חשש תחרותי העולה ממיזוג למונופולין, על הממונה להשתכנע כי בדרגה גבוהה של הסתברות מתחרים קיימים יוכלו להתרחב או שייכנסו מתחרים חדשים לשווקים, בהיקף מספק ותוך פרק זמן של שנים עשר עד שמונה עשר חודשים לאחר המיזוג.⁵ בדיקת הרשות העלתה כי תרחיש זה אינו סביר בדרגה גבוהה של הסתברות.

כפי שיפורט להלן, הניתוח הדינמי אינו מפיג את החששות העולים מן המיזוג, משלא זוהתה חלופה אחרת אשר יש בכוחה כדי לרסן את הגידול המשמעותי בכוח השוק שהמיזוג צפוי להקנות לחברה הממוזגת.

כאמור לעיל, לצד המתמזגות קיימות עוד ארבע חברות ניטור ומחקר שמתוכנן שלוש חברות קטנות עם היקפי פעילות מצומצמים. כפי שיפורט להלן, בדיקת הרשות העלתה כי אין ביכולתן של חברות אלה להציב רסן מפני החשש לגידול משמעותי בכוח השוק של החברה הממוזגת. זהו הדין גם באשר לכניסה של חברות ניטור ומחקר חדשות לשוק.

ראשית, לא קיימים תמריצים לכניסה של מתחרים חדשים לשווקים הרלוונטיים. לאורך השנים פחת כאמור היקף המידע שניתן לנטר. כמו כן, היקף השווקים הרלוונטיים במונחים כספיים קטן באופן יחסי. נסיבות אלה מקטינות את כדאיות הכניסה לשווקים. למעשה התמונה שהצטיירה בבדיקת הרשות היא כי לא צפויה כניסה של מתחרים חדשים, בוודאי לא בטווח הזמנים האמור לעיל.

שנית, קיימים חסמי מעבר בין המתחרים הקיימים. טיוב מילות מפתח לשם ניטור מידע אורך מספר חודשים, מעבר לקוחות לחברת ניטור מתחרה יצריך טיוב מחדש של מילות המפתח עד

⁵ ראו גילוי דעת 1/11 בעניין הנחיות לניתוח תחרותי של מיזוגים אופקיים פרק ה (23.1.2011) **רשות התחרות**.

לקבלת התוצאות הרצויות על ידי הלקוח. בדיקת הרשות העלתה שיש בתקופת טיוב זו משום נדבך נוסף המקשה על חלק מן הלקוחות לעבור לחברה מתחרה. הבדיקה העלתה שלקוחות אלה יעדיפו לספוג עליית מחיר מסוימת על מנת להימנע מהחלפת חברת ניטור ומחקר. המתמזגות הציעו פתרון במטרה להקל על הלקוחות בהיבט זה, עליו יפורט בהמשך, אך פתרון זה אינו מקטין את החששות התחרותיים.

שלישית, לא קיימים תמריצים להתרחבות של מתחרים קיימים. ההפחתה בהיקף המידע והשווקים המצומצמים משפיעים גם על התמריץ של החברות הקיימות להשקיע על מנת לגדול, ובכלל זה לגייס אנליסטים נוספים למחקר של המידע ולפתח את מערכות ניטור המידע. בתוך כך, בדיקת הרשות העלתה שגיוס כל אנליסט נוסף מצריך לגייס צבר לקוחות מחקר חדשים על מנת להצדיק את העסקתו – דבר היוצר הדרגתיות ביכולת לגייס לקוחות העולה כדי חסם התרחבות בשוק המחקר מבוסס ניטור ברשת.

רביעית, מעבר למגבלת תמריצים נראה שישנם קשיים אובייקטיביים בהתרחבותם של מתחרים קיימים. כך למשל, באזילה ציינה במהלך הבדיקה שלא די בלהיות חברת ניטור ומחקר מתחרה, ונדרשת מיומנות מסוימת ("לדעת לעבוד") כמו זאת של באזילה כמו גם מוניטין מסוים על מנת לגרוף נתח שוק בכל אחד מהשווקים. ואכן ניתן לראות שמבין המתחרים בשני השווקים, מחציתם לא מצליחים לצמוח לאורך השנים ואף קיימת נסיגה בנתחי השוק אצל חלקם. עובדה זאת הבאה אף מפי צד למיזוג משמשת כחיזוק לקושי של חברות ניטור ומחקר מתחרות לרסן את כוח השוק שצפוי להיות לחברה הממוזגת.

חמישית, דומה כאמור שקבוצת יפעת היא בעלת מעמד דומיננטי ולעמדת המתמזגות אף בעלת מונופולין באיסוף מידע תקשורתי מגופי התקשורת המסורתיים. הבדיקה העלתה שנוכח דומיננטיות זאת ישנם לקוחות המעדיפים לרכוש ממנה סל שירותים הכולל גם את שירותי הניטור והמחקר ברשת האינטרנט וגם את המידע מגופי התקשורת המסורתיים. מצב זה מייצר עוד לפני המיזוג חלק קטן יותר בביקוש שפתוח בפני המתחרים. לאחר המיזוג, עבור אותם לקוחות שאינם רוכשים מיפעת את שירותי הניטור והמחקר ברשת, ונוכח המוניטין של חברת באזילה, תוכל יפעת לתמרץ לרכוש את כל הסל אצלה, בשונה מהמצב שלפני המיזוג. אם כן, הצעת הסל של יפעת מקשה על התרחבות מתחריה עוד טרם המיזוג, ולאחר המיזוג החשש הוא שמתחרים יתקשו עוד יותר בגיוס לקוחות.

הרי כי כן, ההיבט הדינמי לא צפוי לרסן את כוח השוק שמקנה המיזוג למתמזגות בכל אחד מן השווקים, ואין בו כדי להפיג את החששות שמעלה המיזוג.

ואכן בחינת הרשות עולה בקנה אחד עם אינדיקציות משיחות עם לקוחות בהן עלו חששות מפני העלאת מחירים, פגיעה באיכות השירות וטיב המוצר שהחברה הממוזגת תוכל לבצע לאחר המיזוג, נוכח היעדר ספקים חלופיים או היעדר כדאיות לעבור לספק אחר גם אם יעלה מחיר השירות לאחר המיזוג. סיכומם של דברים, המיזוג מעלה חשש תחרותי להפעלת כוח שוק חד צדדי על ידי החברה הממוזגת כלפי לקוחות הצורכים את השירותים בשני השווקים, תוך אפשרות להעלות מחירים ולפגוע באיכות השירותים.

ז. טענות המתמזגות

במסגרת השימוע שערכתי למתמזגות בטרם קבלת החלטתי זאת, הן העלו מספר טענות, אל חלקן התייחסתי לעיל, להלן אתייחס לטענות מרכזיות נוספות שעלו.

חברות מידע מחוץ לישראל

המתמזגות טענו כי קיימות חברות ניטור ומחקר מתחרות מחוץ לישראל אליהן יכולים הלקוחות לפנות ככל שתרחש עליית מחירים בשירותיהן. אין בידי לקבל טענה זאת. בדיקת הרשות העלתה כי לקוחות כלל לא הזכירו חברות ניטור ומחקר אלה בין נותני השירותים האפשריים; כמו כן קיים קושי במתן שירות בשפה זרה, כך למשל בכל הנוגע לטיוב מילות מפתח כפי שתואר לעיל. לכן, הסבירות שאחת מחברות אלו תוכל לרסן באופן אפקטיבי את החששות העולים מן המיזוג היא נמוכה ביותר. ודאי בפרק הזמן הרלוונטי לבחינת המיזוג ועל אחת כמה וכמה נוכח החסמים הקיימים בשווקים הרלוונטיים כפי שתואר לעיל.

חברות ניטור ומחקר למגזר המודיעיני-בטחוני

המתמזגות טענו כי קיימות חברות נוספות אשר עוסקות בניטור ובמחקר מידע, ומשכך יש לכלול אותן כשחקניות בשווקים הרלוונטיים. אין בידי לקבל טענה זאת. בדיקת הרשות העלתה כי החברות עליהן הצביעו המתמזגות עוסקות בניטור ומחקר עבור המגזר המודיעיני-בטחוני ומשכך הן פונות לגופים הצורכים מידע מודיעיני כמו גופי מודיעין, הלבנת הון וכד' ולא לגופים מסחריים. מבחינת מחירי השירותים, נמצא כי חברות אלה גובות בעבור שירותי הניטור

והמחקר שלהן תשלום הגבוה באופן ניכר מזה הנגבה על ידי חברות הניטור והמחקר שנכללות בשווקים הרלוונטיים למיזוג כאמור.

התנאים שהציעו המתמזגות אינם מפיגים את החששות שמעלה המיזוג

טרם התנגדתי למיזוג, שקלתי את האפשרות להטיל תנאים שיהיה בהם כדי להפיג את החששות העולים מהמיזוג. בין התנאים שנשקלו, נשקלו גם תנאים שהוצעו על ידי המתמזגות שלשיתן יש בהם כדי להפיג את החששות שמעלה המיזוג. יפעת הציעה לבחון אפשרות למכור חלק מפעילות ויגו לצד שלישי, ובכלל זה חלק מתיקי הלקוחות בניטור; באזילה מצדה הציעה לבחון אפשרות למכור לצד שלישי חלק מנכסיה, ובכללם את המותג שלה; המתמזגות הציעו למסור את מילות המפתח המטויבות השמורות אצלן על מנת להקל על מעבר לקוחות לחברות מתחרות; לבסוף הציעו הן להתנות את המיזוג בתנאים התנהגותיים, ובכללם תנאים האוסרים על קשירה ובאלה הנוגעים למחירי המכירה של השירותים.

לאחר שבחנתי את האפשרות להטלת תנאים ובכלל זאת את התנאים שהציעו המתמזגות, לא השתכנעתי שיש בהם כדי להעניק מענה שלם לחששות התחרותיים שמעלה המיזוג.⁶ המתמזגות הציעו תנאים התנהגותיים שונים שיחולו על החברה הממוזגת וכן מכירה חלקית של פעילות אחת מהן למתחרה קיים. ואולם, אף אחד מן התנאים ואף שילובם לא מבטל את העובדה ששני מתחרים משמעותיים, בעלי פעילות אופקית חופפת יתמזגו ויהפכו מכאן ולהבא לגורם דומיננטי אחד בשני שווקים, ואין וודאות מספקת (ולמעשה נראה כי אין כל סבירות) שכוחה של החברה הממוזגת ירוסן בהיבט הדינמי.

ח. סוף דבר

המיזוג העומד בלב החלטה זו הוא מיזוג אופקי בין שתי חברות מרכזיות בשוקי הניטור והמחקר של מידע תקשורתי ברשת האינטרנט ובמדיה החברתית. המיזוג ככל שהיה מאושר היה צפוי להפוך את החברה הממוזגת למונופול בשני שווקים, להפחית את מספר השחקנים בשווקים אלו, ובפרט את השחקנים המרכזיים בהם משלושה לשניים. המיזוג היה עלול

⁶ ראו גילוי דעת 2/11: הנחיות בדבר תרופות למיזוגים המעלים חשש סביר לפגיעה בתחרות פסקה 8 לגילוי הדעת (18.7.2011) רשות התחרות (5001804).

להקנות לחברה הממוזגת כוח שוק חד צדדי כלפי לקוחות הצורכים את השירותים, תוך אפשרות להעלות מחירים ולפגוע באיכות השירותים.

בשל הנימוקים כפי שהוצגו לעיל, המיזוג מעלה חשש סביר לפגיעה משמעותית בתחרות ובציבור. בהתאם לסמכותי לפי הוראות סעיף 21 לחוק החלטתי להתנגד למיזוג זה.

החלטתי זאת נתונה לערר בפני בית הדין לתחרות לפי הוראות סעיף 22 לחוק.

מיכל כהן

 מ"מ הממונה על
 התחרות

ירושלים, י' בטבת התשפ"ב

14 בדצמבר 2021